

Reglabs analytikernätverk

3 dec

Håkan Gadd, chef, avdelningen för Infrastruktur och investeringar

En ekonomisk kris av nytt slag

- Coronakrisen – dramatiskt minskad efterfrågan. I vissa sektorer fanns en utbudskris i början av krisen.
- Snabbt förlopp - 1 mars hade Sverige 14 konstaterade smittade 31 mars 4 835 och en månad senare över 21 000.
- Svårbedömt - Regeringen bedömde den 4 mars att BNP skulle sjunka med 0.3 %. Konjunkturinstitutets senaste prognos ca -4 % och arbetslöshet på 8,7 %
- Andra våg -

Drygt två veckor i mars – RK arbetar för högtryck

- 12 feb EU-möte, 27 feb pressträff om svenskt näringsliv
- I vecka 10 var allt "normalt", från vecka 11 går det mycket fort
- 11 mars första ändringsbudgeten
- 11 mars beslut om förbud mot allmänna sammankomster
- 16 mars EU-möte på videolänk
- Fyra ändringsbudgetar, beslut om enorma stödpaket

Plötsligt fanns det för lite information

- Vad händer och var och i vilken bransch?
- Beslutsunderlag på den data/erfarenhet som fanns tillgänglig
- Vad gjorde Tillväxtanalys? Rapport på två veckor och veckostatistik
- Orienteringsmöte med näringsdepartementet
- Veckomöten med Näringsdepartementet

Kortidsdata

- Konkursstatistik – vecka
- Nystartade företag - kvartal
- AKU – månad
- LAPS – kvartal
- Mycket SCB data - kvartal
- Konjunkturinstitutet – företagsdata på månad/kvartal
- Inköpsindex – månad
- Enkäter – tillfälliga

Vad kan vi lära av tidigare kriser?

- 90-talskrisen – avregleringar, större utlåning till banker och finansinstitut, hög nybyggnadstakt, orimliga värderingar, konkurser drog med sig bankerna. Fastighetsbubbla. Kronan tappade i värde. Minskad konsumtion och hög arbetslöshet
- Finanskrisen 2008-2009 – USA, bostadsbubbla och finansbubbla, utlåning utan egentliga säkerheter, smittade av sig till Sverige då banker var kopplade mot USA och exportindustrin drabbades då konsumtionen sjönk i USA och räntorna steg i Sverige

Att förstå krisen

- Krisens längd – ingen kunde säga
- Utbredning – initialt tjänstesektorn, regional prägel
- Djup – konkurser, arbetslöshet, svårbedömt
- Offentliga finanser – avgör det offentligas insatser
- Påverkas fastighetsbranschen – hushållens exponering i lån på fastigheter, får följd effekt till byggsektorn
- Sysselsättningens sammanflätning - relatedness

Vad fanns för önskemål?

- Analys av värdekedjor
- Branschanalyser, anställningsformer, lönesummor, likviditet, skuldsättning, varsel, orderingångar
- Hur påverkas egenföretagare?
- Industrins behov av åtgärder på kort och lång sikt

Statliga insatser då och nu

- Tidigare kriser: Inriktning mot kapitalförsörjning , branschstöd, kompetensutveckling, regionala insatser
- Nuvarande kris: Inriktning mot kapitalförsörjning (sänka företagens kostnader, stärkt likviditet och förstärkta kreditgarantier) och stöd till regionerna för kostnader för sjukvård

Lärdomar

- Snabba beslut
- Tillföra likviditet
- Använda befintliga strukturer för åtgärder – ALMI, Skatteverket
- Hårda villkor, komplexa regler – verkningslöst
- Komma igång med åtgärderna snabbt

Vad resulterade kriserna i?

- Män drabbades mer än kvinnor, men större möjlighet till nytt jobb
- Lågutbildade mer utsatta än högutbildade
- Redan svag position på arbetsmarknaden, särskilt utsatta
- Storstadsregionerna minst drabbade
- Långvariga löneförluster och en del fall permanenta
- Inga större branschförflyttningar

Hur är läget nu - utmaningar

- Hittills uppgår kostnaden för stöden till 110 miljarder varav ca 60 miljarder är bidrag
- Utvärdering av stöden – datatillgång
- Hur förbereder vi oss analytiskt för nästa kris?

info@tillvaxtanalys.se

www.tillvaxtanalys.se

www.linkedin.com/company/tillvaxtanalys/